വീക്ഷണം
ആഴ്ചപ്പതിപ്പ്
2018 ഒക്ടോബർ 21 ഞായർ

ഗാന്ധിജി എന്റെ മനസിൽ എപ്പോഴും സ്വപ്ന പുരുഷനായി നിലകൊണ്ടിരുന്നു. വായിച്ചപ്പോഴൊക്കെ എന്തുകൊണ്ട് ഗാന്ധിജിയെ നമുക്ക് ജീവിതത്തിൽ പകർത്തിക്കൂടാ എന്ന് തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. ഗാന്ധിജി നടന്ന പാതയിലൂടെ എന്തുകൊണ്ട് നമുക്ക് നടന്നു കൂടാ എന്ന് എന്നോട് തന്നെ ചോദിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കുടുംബത്തിലാണ് ജനിച്ചത്. എങ്കിലും ഗാന്ധിജിയെ ഞാൻ കണ്ടിരുന്നത് രാഷ്ട്രീയത്തിനും അപ്പുറമുള്ള ഒരു മഹത്വമായിട്ടാണ്. അങ്ങനെ ഗാന്ധിജിയുടെ ചിന്തകളെ വിപ്ലവ മനസുള്ള എന്റെ ചിന്തകളോട് ചേർത്തു വയ്ക്കുകയായിരുന്നു. ഗാന്ധിമാർഗത്തിലൂടെ, ഗാന്ധിജിയുടെ പ്രായോഗിക ജീവിതത്തിലൂടെ വൈകാതെ എനിക്ക് യാത്ര തുടങ്ങേണ്ടി വന്നു.

മതിലുകളില്ലാതെ... സ്നേഹരാജ്യം

മഹാത്മാ ഗാന്ധി ജനിച്ചിട്ട് 150 വർഷം പിന്നിടുമ്പോൾ ഗാന്ധിയൻ ദർശനങ്ങളുടെ ദീപ്തി പ്രസരിപ്പിക്കുന്ന മഹാസ്ഥാപനമായി പരിലസിക്കുന്നു പത്തനാപുരത്തെ ഗാന്ധിഭവൻ. ബാബാ ആംതെയേയോ അണ്ണാ ഹസാരെയേയോ പോലെ തലയെടുപ്പുള്ള ഗാന്ധിയൻ സംരംഭകനെന്ന ഖ്യാതിയില്ലെങ്കിലും ആലംബഹീനരായ 1300 പേരെ സംരക്ഷിക്കുന്ന ഗാന്ധിഭവന്റെ സെക്രട്ടറി ഡോ.പുനലൂർ സോമരാജൻ ഗാന്ധിജി സ്വപ്നം കണ്ട ആദർശങ്ങൾ തനതായ നിലയിൽ സമൂർത്തമാക്കാനുള്ള യത്നത്തിൽ കൈവരിച്ചുകഴിഞ്ഞ പുരോഗതി വിസ്മയത്തോടെയാണ് പൊതുസമൂഹം കാണുന്നത്.

പുതിയ കാലത്തെ കാരുണ്യ പ്രവർത്തനം എന്താകണമെന്ന് ഒരു വ്യാഴവട്ടം കൊണ്ട് ലോകത്തിന് മനസിലാക്കിക്കൊടുത്തു ഗാന്ധിഭവൻ. മതിലുകളില്ലാതെ വളരുകയാണ് ഈ സ്നേഹരാജ്യം. സ്നേഹം കൊടുത്ത് സന്തോഷം വാങ്ങുന്ന, ഗാന്ധിസത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ കാവൽക്കാരൻ ഡോ.പുനലൂർ സോമരാജനുമായി **ബാബു ഇരുമല** നടത്തിയ അഭിമുഖം.

? അങ്ങയുടെ പൊതു പ്രവർത്തനം തുടങ്ങുന്നത് എങ്ങിനെയാണ്

സാധാരണ കുടുംബത്തിൽ ജനിച്ച എന്റെ കുട്ടിക്കാലം കഷ്ടത നിറഞ്ഞതായിരുന്നു. സ്വന്തമായി അദ്ധ്വാനിച്ച പണം കൊണ്ടായിരുന്നു സ്കൂൾ പഠനം. ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസം പ്രൈവറ്റായിട്ടായിരുന്നു. ബാലജനസഖ്യം, ആകാശവാണി ബാലലോകം, മദ്യവർജന സമിതി ഉൾപ്പെടെ ഒട്ടേറെ സാമൂഹ്യ സംഘടനകളിലും, ഇടതു പ്രസ്ഥാനങ്ങളിലും ചെറുപ്പത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുകയുണ്ടായി. 10 വർഷക്കാലം സമാന്തര വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിൽ അദ്ധ്യാപകനായും ജോലി ചെയ്തു.നിരവധി കച്ചവട സ്ഥാപനങ്ങളും അക്കാലത്ത് നടത്തിയിരുന്നു.

? ഗാന്ധിജി എപ്പോഴാണ് മനസിലേക്ക് നടന്നടുത്തത്

ഗാന്ധിജി എന്റെ മനസിൽ എപ്പോഴും സ്വപ്ന പുരുഷനായി നിലകൊണ്ടിരുന്നു. വായിച്ചപ്പോഴൊക്കെ എന്തുകൊണ്ട് ഗാന്ധിജിയെ നമുക്ക് ജീവിതത്തിൽ പകർത്തിക്കൂടാ എന്ന് തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. ഗാന്ധിജി നടന്ന പാതയിലൂടെ എന്തുകൊണ്ട് നമുക്ക് നടന്നു കൂടാ എന്ന് എന്നോട് തന്നെ ചോദിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. ഒരു കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കുടുംബത്തിലാണ് ജനിച്ചത്. എങ്കിലും ഗാന്ധിജിയെ ഞാൻ കണ്ടിരുന്നത് രാഷ്ട്രീയത്തിനും അപ്പുറമുള്ള ഒരു മഹത്വമായിട്ടാണ്. അങ്ങനെ ഗാന്ധിജിയുടെ ചിന്തകളെ വിപ്ലവ മനസുള്ള എന്റെ ചിന്തകളോട് ചേർത്തു വയ്ക്കുകയായിരുന്നു. ഗാന്ധിമാർഗത്തിലൂടെ, ഗാന്ധിജിയുടെ പ്രായോഗിക ജീവിതത്തിലൂടെ വൈകാതെ എനിക്ക് യാത്ര തുടങ്ങേണ്ടി വന്നു.

? എങ്ങിനെയാണ് ജീവകാരുണ്യ പ്രവർത്തന രംഗത്തേക്ക് വരുവാൻ ഇടയായത്

മൂന്നാം വയസിൽ എന്റെ അമ്മ മരണപ്പെട്ടു. അത് മനസിൽ ഒത്തിരി ആർദ്രത ഉണ്ടാക്കി. യേശുക്രിസ്തുവും മഹാത്മാ ഗാന്ധിജിയും ശ്രീനാരായണ ഗുരുവുമൊക്കെ എന്റെ ജിവിതത്തിലേക്ക് വെളിച്ചം വീശി.മതേതര ചിന്തയായിരുന്നു മനസിലുള്ളത്. ആചാരാനുഷ്ഠാനങ്ങൾ അനുസരിക്കുമെങ്കിലും മനുഷ്യർ എല്ലാവരും ഒന്നാണെന്ന ചിന്തയുള്ളൊരു കാലമായിരുന്നു അത്.

അച്ഛൻ ആദ്യം വ്യാപാരിയും, പിൽക്കാലത്ത് പുനലൂർ പഞ്ചായത്തിലെ ജീവനക്കാരനും ആയിരുന്നു.അച്ഛനും സാമൂഹ്യ പ്രവർത്തനങ്ങളുമായി ബന്ധമുണ്ടായിരുന്നു. തെരുവിൽ അലയുന്ന മനോരോഗികളെയൊക്കെ വീട്ടിൽ കൊണ്ടുവന്ന് മുടിയും താടിയും വെട്ടി കുളിപ്പിച്ച് ഭക്ഷണം, വസ്ത്രം, പണം ഒക്കെ നൽകി തിരിച്ചയച്ചിരുന്നു. തമിഴ് നാട്ടിൽ നിന്നും അക്കാലത്ത് ധാരാളം കുട്ടികൾ പുനലൂരിൽ ട്രെയിനിൽ വന്നിറങ്ങുമായിരുന്നു. അവരെയും കുളിപ്പിച്ച് ഭക്ഷണം കൊടുത്ത് സ്വന്തം നാടുകളിലേക്ക് പറഞ്ഞു വിടുമായിരുന്നു. അത് കണ്ട് എന്റെ മനസിൽ അങ്ങനെ ഒരു ചിന്ത വളർന്നു. മൂന്ന് വയസായപ്പോൾ എനിക്ക് അമ്മയെ നഷ്ടപ്പെട്ടതാണല്ലോ. അമ്മമാരോടുള്ള ആർദ്രത, ആരാധന ഒക്കെ എപ്പോഴും മനസിലുണ്ടായിരുന്നു. ഏതൊരമ്മയെ കണ്ടാലും ഞാനവരോട് കുശലം പറയും. 2003ൽ ഒരു യാത്രയിൽ കൊട്ടാരക്കരയ്ക്കടുത്തു വച്ച് വന്ദ്യ വയോധികയായ ഒരു അമ്മയെ കാണുവാൻ, സംസാരിക്കുവാൻ ഇടയായി. അമ്മയെ നോക്കുവാൻ ആരുമില്ല, കിടപ്പാടം ഉൾപ്പെടെ ഒന്നുമില്ല. അമ്മ കൂടെ വരുവാൻ സന്നദ്ധത പ്രകടിപ്പിച്ചു. അമ്മയെ കൂട്ടിക്കൊണ്ട് വന്ന് രണ്ട് മുറിയുള്ള ഒരു കൊച്ചു വീട് പത്തനാപുരത്ത് വാടകയ്ക്ക് എടുത്ത് താമസിപ്പിച്ചു. ആ തുടക്കമാണ് ഇന്ന് കാണുന്ന ഗാന്ധിഭവനെന്ന ആശയത്തിലേക്ക് എത്തിച്ചത്.

ജോലിയും, വ്യാപാരവും കൊണ്ട് സാമ്പത്തിക മെച്ചങ്ങൾ ഒക്കെ ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും മനസ്സിൽ എപ്പോഴും ഒരു ശൂന്യത അനുഭവപ്പെട്ടിരുന്നു. സഹായം അഭ്യർത്ഥിച്ചു വരുന്നവർക്ക് കടം മേടിച്ചിട്ടായാലും കൊടുക്കുന്ന ഒരു സ്വഭാവം എനിക്കുണ്ടായിരുന്നു. ഇത്തരം കാര്യങ്ങളൊക്കെ തന്നെ എന്നെ ഒരു ജീവകാരുണ്യ പ്രവർത്തകനാക്കി മാറ്റിയതിൽ പ്രധാന പങ്കു വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്.

? എങ്ങിനെയാണ് പ്രവർത്തനം മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകാനായത്

ഒരമ്മയിൽ തുടങ്ങി. പിന്നെ പല അമ്മമാർ വന്നു. ഒറ്റപ്പെട്ടു പോയ പുരുഷ വയോജനങ്ങൾ വന്നു. പ്രവർത്തനം മുന്നോട്ട് പോയപ്പോൾ പല വീടുകൾ എടുക്കേണ്ടി വന്നു. സാമ്പത്തിക ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ഉൾപ്പെടെ പല വിധത്തിലുള്ള പ്രയാസങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. കച്ചവട സ്ഥാപനങ്ങൾ കുറെക്കാലം കൂടി കൊണ്ടു നടന്നു.പിന്നീട് ഒരോന്നോരോന്നായി അവസാനിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു. സഹായിക്കുവാൻ എത്തിയവരിൽ നിന്നുള്ള പ്രശ്നങ്ങൾ ധാരാളമായിരുന്നു. പല വിധത്തിലുള്ള താൽപ്പര്യങ്ങൾ ഉള്ളവർ, സ്ഥാപനത്തിന്റെ പേരു പറഞ്ഞ് പണം പിരിച്ചവർ, സ്ത്രീകളോട് മോശമായി പെരുമാറിയവർ. പ്രശ്നക്കാരെ എല്ലാം പറഞ്ഞു വിട്ടു.

? കുടുംബത്തിന്റെ പിന്തുണ ഉണ്ടായിരുന്നോ

ആദ്യം ഇല്ലായിരുന്നു. ഇതൊക്കെ എങ്ങനെ മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോകാനാകും എന്ന പ്രയാസവും, ആശങ്കയും ഭാര്യക്കുണ്ടായിരുന്നു. പിന്നീട് അതു മാറി.

? ആദ്യകാലത്ത് തരണം ചെയ്യേണ്ടി വന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ പറയുമോ

2005 ആയപ്പോഴേക്കും സ്ഥലപരിമിതിയും, ആഹാര പ്രശ്നങ്ങളും രൂക്ഷമായി. നൂറോളം കാരുണ്യ കുടുംബാംഗങ്ങൾ അന്നുണ്ടായിരുന്നു. കുട്ടികളും വയോജനങ്ങളും അതിൽ തന്നെ ബുദ്ധിമാന്ദ്യമുള്ളവർ, മനോനില തെറ്റിയവർ കൂടാതെ ഒരോയിടത്തും ജീവനക്കാർ ഉൾപ്പെടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. പത്തനാപുരത്ത് നാലു കേന്ദ്രങ്ങളിലായാണ് കഴിഞ്ഞത്. ജീവനക്കാർക്ക് തുടക്കം മുതൽ തന്നെ ചെറിയ ശമ്പളം കൊടുക്കുമായിരുന്നു. സാമ്പത്തിക പ്രശ്നങ്ങൾ വന്നപ്പോൾ ഭാര്യയുടെ സ്വർണം ആദ്യമൊക്കെ പണയം വച്ചു, പിന്നീട് വിൽക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഒരുപാട് കടബാദ്ധ്യതകളിലേക്ക് കാര്യങ്ങൾ നീങ്ങി. കടകളിൽ നിന്ന് സാധനങ്ങൾ തന്നിരുന്നവരൊക്കെ തരാതായി. അങ്ങനെ ഒത്തിരി ക്ലേശങ്ങൾ ഉണ്ടായി. കല്യാണസദ്യ നടക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ പോയി കാത്തു നിന്ന് അധികം വരുന്ന ആഹാരം ശേഖരിക്കുമായിരുന്നു.

? പ്രതീക്ഷകൾ ഉണ്ടായിരുന്നോ

പ്രതീക്ഷ ഇല്ലാതിരുന്നിടത്ത് പലപ്പോഴും അത്ഭുതങ്ങൾ നടന്നുവെന്നു തന്നെ പറയാം. മിക്കപ്പോഴും വേദനകളാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത്. പിന്നീട് വാടക കെട്ടിടങ്ങൾ എല്ലാം തന്നെ ഒഴിഞ്ഞു കൊടുക്കേണ്ടി വന്നു. അങ്ങനെ വന്നപ്പോഴാണ് വസ്തു വാങ്ങണം, അതിനായി കുറെപ്പേർ സഹായിക്കാം എന്നു പറഞ്ഞത്. അതൊന്നും നടക്കാതെ വന്നപ്പോഴാണ് ഗാന്ധിഭവൻ ഇപ്പോൾ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കുണ്ടയത്തെ സ്ഥലത്തിന് ഞാൻ എഗ്രിമെന്റ് വയ്ക്കുന്നത്. ആധാരം നടത്തുമ്പോൾ പണം ഇല്ലാതെ വന്നതിനെ തടർന്ന് ഭാര്യയുടെ പേരിലുണ്ടായിരുന്ന വീടും സ്ഥലങ്ങളും, അപ്പോഴും തുടർന്നു വന്ന കച്ചവട സ്ഥാപനങ്ങൾ കൂടിയും വിറ്റു. കൊച്ചു കുട്ടിയായിരുന്നിട്ടും മകൻ അമലിന്റെ ഉൾപ്പെടെ പിന്തുണ കരുത്തായി. സ്ഥലം വാങ്ങിയ ശേഷം ഷെഡ്ഡുകൾ വച്ച് കാരുണ്യ കുടുംബാംഗങ്ങളെ ഇങ്ങോട്ട് മാറ്റുകയായിരുന്നു. പലരുടെയും സഹായ സഹകരണങ്ങൾ കിട്ടി. അങ്ങനെ ഗാന്ധിഭവൻ പ്രസ്ഥാനം മുന്നോട്ടു പോയി. കാരുണ്യ കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ ചികിത്സ കാര്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടെ പലപ്പോഴും പ്രയാസങ്ങൾ ഉണ്ടായി. എന്നാൽ അതിനെയൊക്കെ എങ്ങനെയൊക്കെയോ തരണം ചെയ്യാനായി.

? തളരാത്ത മനസിനു പിന്നിലെ കരുത്തെന്താണ്

വലിയൊരു ശക്തി സഹായിക്കാൻ ഉണ്ടെന്ന ആത്മവിശ്വാസം കരുത്തു പകരുന്നതാണ്. എന്റെ മനസിൽ മൂന്നു പേർ എപ്പോഴും ഉണ്ടായിരുന്നു. ക്രിസ്തുവും, ഗാന്ധിജിയും, ഗുരുവും തന്നെ. എന്റെ പ്രയാസങ്ങളിലും പ്രതിസന്ധികളിലും ഞാൻ ക്രിസ്തുവിനെയാണ് മുറുകെ പിടിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ കുരിശാണ് എനിക്ക് ബലം തരുന്നത്.

(കഴുത്തിലെ കുരിശുമാല കാണിക്കുന്നു) ഈ മൂന്നു വ്യക്തിത്വങ്ങളുടെയും സന്ദേശങ്ങളെ എനിക്ക് ഒരുമിച്ച് കാണാനാകും. ക്രിസ്തുവും ,ഗാന്ധിജിയും, ഗുരുവും ചെയ്തു കാണിച്ചത് പരിവർത്തനങ്ങളാണ്. മൂന്നു തരം കാഴ്ച്ചപ്പാടുകളാണവ.

? 2005 മുതലുള്ള ഗാന്ധിഭവന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ വിശദീകരിക്കുമോ

ഗാന്ധിഭവന് ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന്റെ സഹകരണത്താൽ ഒരു സ്പെഷ്യൽ സ്കൂൾ തുടങ്ങാനായി. ഗാന്ധിഭവനെന്ന ഒറ്റ കുരയ്ക്കു കീഴിൽ ഒട്ടേറെ സ്ഥാപനങ്ങൾ വന്നു. ഓൾഡ് ഏജ് ഹോം, ഡിസ്ഏബിൾഡ് സെന്റർ, സൈക്കോ സോഷ്യൽ റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്റർ, ഹെൽത്ത് റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്റർ.കെൽസ യൂണിറ്റ്, വനിതാ കമ്മീഷൻ യൂണിറ്റ്, ഗാർഹിക നിയമ സർവീസ് പ്രൊവൈഡിങ്ങ് സെൻറർ, കൊല്ലം ജില്ലയുടെ ഷെൽട്ടർ ഹോം അങ്ങനെ ഗാന്ധിഭവന്റെ കേന്ദ്ര ഓഫീസിനോടനുബന്ധിച്ച് നിരവധി സൗകര്യങ്ങളുണ്ട്. ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുമായി ചേർന്ന് കൊല്ലം കരീപ്രയിൽ വയോജന സംരംഭം , അടൂരിൽ ഡീ അഡിക്ഷൻ സെന്റർ, പാലിയേറ്റീവ് കെയർ സെന്റർ കൂടാതെ ഇലയിട്ട് ഉച്ചസദ്യ മാത്രം നൽകുന്ന ആഹാരശാല, ആലപ്പുഴയിലെ ഹരിപ്പാട്, കാസർഗോഡ് ജില്ലയിലെ വെള്ളരിക്കുണ്ട് ,മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ വണ്ടൂർ എന്നിവിടങ്ങളിൽ ഗാന്ധിഭവന് യൂണിറ്റുകളുണ്ട്. ഇടുക്കി ജില്ലയിലെ തൊടുപുഴ യൂണിറ്റ് പ്രവർത്തന സജ്ജമാകാറായി. തിരുവനന്തപുരത്ത് റീജിണൽ സെന്റർ, തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ ചിറയിൻകീഴിലും, കൊല്ലം ജില്ലയിലെ പുത്തൂരിലും തൊഴിൽ അധിഷ്ഠിത വിദ്യാഭ്യാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ ഇവ തുടങ്ങി. സ്നേഹ

രാജ്യം, പൗരദ്ധ്വനി ,ആരോഗ്യ ശാസ്ത്രം പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ കൂടാതെ പുസ്തക പ്രസാധനവും, പുസ്തക സ്റ്റാളും നടത്തുന്നുണ്ട്.

? പ്രതിസന്ധികൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടോ

ധാരാളം. ബുദ്ധിമുട്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്. അക്രമങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. കള്ളക്കേസുകൾ എടുത്തിട്ടുണ്ട്. പണപ്പിരിവു കൊടുക്കാത്തതിന്റെ പേരിൽ പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിട്ടിട്ടുണ്ട്. പുതുതായി വന്ന പോലീസ് അധികാരിയെ ചെന്നു കാണാതിരുന്നതിന്റെ വൈഷമ്യം അനുഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉറച്ച ആത്മവിശ്വാസം കൊണ്ട് എല്ലാറ്റിനെയും മറികടക്കാനായി. ശുദ്ധമായ കൈകൾ കാത്തു സൂക്ഷിക്കുന്നു. എനിക്കോ, കുടുംബത്തിനോ വസ്തുവകകൾ ഒന്നുമില്ല. എല്ലാം ഗാന്ധിഭവന് സമർപ്പിച്ചു. വളരെ സുതാര്യമായാണ് ഇവിടത്തെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടക്കുന്നത്. ഒരു സർക്കാർ ഓഫീസ് എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കുന്നുവോ അതേ ഘടനയിലാണ് ഇവിടത്തെ കാര്യങ്ങൾ നീങ്ങുന്നത്.

സത്യത്തെ മുറുകെ പിടിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനമാണ് ഇവിടത്തേത്. സത്യം പരാജയപ്പെട്ടതായി ഒരു ചരിത്രത്തിലും കാണുന്നില്ല. ഈശ്വരന്റെ ഒരു പിൻബലം നന്മയ്ക്കൊപ്പം കാണുമെന്ന ഉറച്ച വിശ്വാസം ഉള്ളതുകൊണ്ട് ഒരു അലട്ടലുമില്ല, എന്തുവന്നാലും തരണം ചെയ്യാനാകും എന്ന തോന്നൽ തന്നെ മുന്നിട്ടു നിൽക്കുന്നു. 350ലധികം കാരുണ്യ പ്രവർത്തകർ ഗാന്ധിഭവനിൽ സേവനം അനുഷ്ഠിക്കുന്നുണ്ട്. അവർക്കെല്ലാം ചെറിയ വരുമാനവും കിട്ടുന്നുണ്ട്. ആ കുടുംബങ്ങൾക്കെല്ലാം നിലനിന്നു പോകാനാകുന്നുണ്ട്. അവരുടെ പ്രാർത്ഥനയും ഒരു ശക്തിയാണ്. ഈ കുടുംബത്തിൽ അച്ഛന്മാരും അമ്മമാരും ഒറ്റപ്പെട്ടുപോയവരും ഉണ്ട്. ഇവരൊക്കെ നൽകുന്ന ഒരു ബലവും, സ്നേഹവും ഉണ്ട്. ആ സ്നേഹത്തിന്റെ ശക്തിയാണ് ഗാന്ധിഭവനെ നിലനിർത്തുന്നത്. ഇടമില്ലാതെ വന്ന ജനപ്രതിനിധികളും ചലച്ചിത്ര താരങ്ങളും, സാഹിത്യകാരന്മാരും, ഉന്നതോദ്യോഗസ്ഥരും ഒക്കെ ഈ കുടുംബത്തിലെ അംഗങ്ങളായിരുന്നു, ഇപ്പോഴുമുണ്ട്. ഒരുപാടു പേരെ പരിരക്ഷിക്കുവാൻ ഗാന്ധിഭവന് കഴിഞ്ഞു.

? അങ്ങയുടെ ഒരുദിവസം എങ്ങനെയാണ് കടന്നു പോകുന്നത്

പുറത്തെങ്ങും പോകാത്ത ദിവസങ്ങൾ പകുതിയെങ്കിലുമുണ്ട്. ഗാന്ധിഭവനിൽ നിൽക്കുന്ന ദിവസം അതിരാവിലെ ഒരു ചായയൊക്കെ കഴിച്ച് കൈലിയും ഷർട്ടും ധരിച്ച് ഞാൻ എല്ലാ ഇടങ്ങളിലും പോയി എല്ലാവരേയും കാണും. എന്റെ കണ്ണുകൾ പരതുക എവിടെയെങ്കിലും കുഴപ്പമുണ്ടോ, പ്രശ്നങ്ങളുണ്ടോ എന്നായിരിക്കും. പോരായ്മകൾ ഞാൻ കണ്ടു പിടിക്കും. അവ കുറിച്ചു വച്ച് ബന്ധപ്പെട്ട വിഭാഗത്തിലെ ഓരോരുത്തർക്കും നിർദ്ദേശം കൊടുക്കും. അമ്മമാരെയും അച്ഛന്മാരെയും കുഞ്ഞുങ്ങളെയും എല്ലാം പോയി കാണും. അവരെ തലോടും, നമസ്തെ പറയും. അങ്ങനെ അവരുടെ ആളായി മാറും. അവരും എന്നോട് അങ്ങനെ തന്നെ. അതു കഴിഞ്ഞാൽ ഓഫീസ് കാര്യങ്ങൾ ഒരോ സെക്ഷനിലും ശ്രദ്ധിക്കും. ഇവിടെ പല ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റുകളായിട്ടാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. അതിന്റെയെല്ലാം പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കും. സന്ദർശകരെ സ്വീകരിച്ചാനയിക്കും. അവർക്ക് വേണ്ടത് ചെയ്യും. അവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകും. എല്ലാ ദിവസവും 12 മണിക്ക് തുടങ്ങുന്ന സർവ്വമത പ്രാർത്ഥനയുണ്ട്. അതിൽ പങ്കെടുക്കാനും ഒപ്പം ചേർന്ന് നിൽക്കാനും എത്തും. അതു കഴിഞ്ഞാലും എപ്പോഴും ഇവർക്കിടയിൽ ഞാനുണ്ടാകും. ഇതിനിടയിൽ പലവിധത്തിലുള്ള ആവശ്യങ്ങളുണ്ടാകും. പലരും അത്തരം കാര്യങ്ങൾക്കായി വരും. അവരെ ആശ്വസിപ്പിക്കുവാൻ താല്പര്യപൂർവം പെരുമാറും. ഒരുപാട് സാഹിത്യ–സാംസ്ക്കാരിക പ്രോഗ്രാമുകൾ ഗാന്ധിഭവനിൽ നടക്കാറുണ്ട്. അതിലെല്ലാം കഴിവതും പങ്കുചേരാറുണ്ട്. ഇതൊരു സാംസ്ക്കാരിക കേന്ദ്രമായി, ഒരു കലാകേന്ദ്രമായി, എപ്പോഴും ചലിക്കുന്ന ഒരു സംരംഭമായി നടത്തിക്കൊണ്ടു പോകുന്നു.

? എല്ലാ ഭാഗത്തും ഒരു കണ്ണെത്താറുണ്ടോ

എല്ലാ ഭാഗത്തും എന്റെ തന്നെ കണ്ണെത്താറുണ്ട്. എനിക്കിവിടത്തെ 1300ൽ കൂടുതലുള്ള കാരുണ്യ കുടുംബാംഗങ്ങളിൽ എല്ലാവരെയും തന്നെ നേരിട്ട് അറിയാം. ഏതു സാഹചര്യത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്നു, എങ്ങനെ ഇവിടെ വന്നു, അവരുടെ രീതി, മനസ് എല്ലാം അറിയാം. അപൂർവ്വം ചിലരുടെ പേരുകൾ അറിയാത്തതുണ്ടാകും. ചില പേരുകളൊക്കെ അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും മാറി പോകാറുണ്ട്. അവരുടെ പരാതികളും പരിഭവങ്ങളും പ്രശ്നങ്ങളുമൊക്കെ എന്നോട് പങ്കു വയ്ക്കാറുണ്ട്. സ്നേഹം കൊണ്ട് കീഴ്പ്പെടുത്തുവാൻ കഴിയാത്ത

(ശേഷം നാലാംപേജിൽ.....)

ഗാന്ധിഭവനിൽ ജനിച്ചു വളർന്ന ശിതൽ ഡോ. എ.പി.ജെ. അബ്ദുൾ കലാമിന്റെ സന്ദർശന വേളയിൽ അദ്ദേഹത്തിന് മുത്തം നൽകുന്നു. (ഫയൽ ചിത്രം)